

PODS

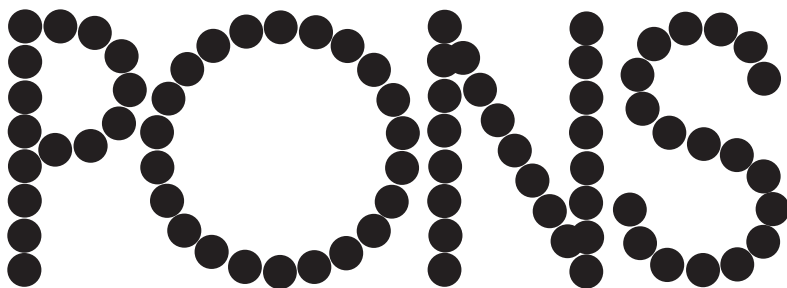
Czasy i czasowniki

hiszpańskie

beber pić			
czasownik regularny			
INDICATIVO	pretérito perfecto	SUBJUNTIVO	imperfecto
presente	he bebido	presente	bebiera/bebiese
vas	has bebido	beba	bebieras/bebieses
bebe	ha bebido	bebas	bebiera/bebiese
bebemos	hemos bebido	bebamos	bebieramos/bebiesemos
bebéis	habéis bebido	bebáis	bebierais/bebieseis
beben	han bebido	beban	bebieran/bebiesen
		perfecto	pluscuamperfecto
		haya bebido	hubiera/hubiese

reguły • przykłady w tabelach

Czasy i czasowniki hiszpańskie

Carlos Segoviano

Wydawnictwo LektorKlett
Poznań 2001

Wydawnictwo LektorKlett
ul. Raławicka 72
60-302 Poznań
tel./faks (061) 861 88 28

Tytuł oryginału: Verbtabellen Spanisch

Projekt okładki: Erwin Poell, Ilona Arfaoui, Marian Winiecki

© Ernst Klett Verlag GmbH, Stuttgart 1998

© dla wydania polskiego Wydawnictwo LektorKlett, Poznań 2001

ISBN 83-88507-47-8

Tłumaczenie i adaptacja: Alina Rozynek

Redakcja serii: Robert Kuc

Redakcja tomu: Daria Miedziejko, Monika Jaskólska

Skład: studio **KO** – Jerzy Nawrot

Druk: ABEDIK, Poznań

Wydanie I

Spis treści

W tej książce znajdziesz	4
Przegląd terminów gramatycznych	6
Co warto wiedzieć o odmianie czasowników hiszpańskich	7
Kilka słów o różnicach w odmianach języka hiszpańskiego	9
Tabele koniugacyjne	10
Czasownik posiłkowy <i>haber</i> – mieć	10
Czasownik posiłkowy <i>ser</i> – być	11
Czasownik posiłkowy <i>estar</i> – być, znajdować się	12
Regularne czasowniki modelowe	13
1. koniugacja: -ar (<i>amar</i> – kochać)	13
2. koniugacja: -er (<i>beber</i> – pić)	14
3. koniugacja: -ir (<i>vivir</i> – żyć)	15
Zwrotny czasownik modelowy (<i>lavarse</i> – myć się)	16
Strona bierna (<i>ser amado</i> – być kochanym)	17
66 nieregularnych czasowników w porządku alfabetycznym	18
Rekcja najczęściej używanych czasowników	84
Lista czasowników nieregularnych	88

- ① **Numer koniugacji:** Za pomocą tego numeru można każdorazowo przyporządkować wszystkie czasowniki, które wymieniono w porządku alfabetycznym na końcu książki, odpowiedniemu wzorowi koniugacyjnemu.
- ② **Grupa czasownikowa:** Podaje ona, do której z trzech hiszpańskich grup czasowników należy czasownik modelowy:
 - 1. koniugacja: czasowniki zakończone na **-ar**,
 - 2. koniugacja: czasowniki zakończone na **-er**,
 - 3. koniugacja: czasowniki zakończone na **-ir**.
- ③ **Czasownik modelowy z tłumaczeniem:** Czasownik, który jest przykładem dla wszystkich podobnych czasowników (z tym samym numerem koniugacji).
- ④ **Krótką charakterystyka:** Uwagi o nieregularnościach wzoru koniugacyjnego.
- ⑤ **Wyróżnienie końcówek:** Przy regularnych czasownikach modelowych 1., 2. i 3. koniugacji (numer 4, 5 i 6) końcówki – znak rozpoznawczy tych grup czasownika – wyróżniono **tłustym** drukiem.
- ⑥ **Wyróżnienie kolorem:** W czasownikach nieregularnych wyróżniono zielonym kolorem wszystkie formy, które odbiegają od regularnego schematu koniugacji.
- ⑦ **Zaimki osobowe:** Nie są przytoczone razem z odmienianą formą, ponieważ z reguły są używane tylko wtedy, kiedy powinny zostać zaakcentowane. Jedynie przy formach trybu rozkazującego podano dla lepszej orientacji zaimki osobowe. Dla przypomnienia: Przy formie grzecznościowej (*usted*, *ustedes*) używamy czasownika w 3. osobie liczby pojedynczej lub mnogiej. Zwyczajowymi skrótami w tym wypadku są *Vd.*, *Vds.* lub też *Ud.*, *Uds.*

W **alfabetycznej liście czasowników** na końcu książki znajdziesz około 1350 kolejnych nieregularnych czasowników ze wskazaniem na wzór koniugacji, na przykładzie którego tworzone są formy szukanego czasownika.

Na stronie 9 znajdziesz informacje o **osobliwościach** języka hiszpańskiego, zwłaszcza w jego odmianie latynoamerykańskiej, a przykłady podane od strony 84 pomogą Ci w wyborze **właściwego przyimka** dla najczęściej używanych czasowników hiszpańskich.

Powodzenia!

Przegląd terminów gramatycznych

acento
acusativo
condicional [simple]
condicional comp[uesto]
conjugacion
consonante
dativo
diptongo
feminino
futuro imp[erfecto]
futuro perfecto
gerundio compuesto
gerundio simple
imperativo
imperfecto
indefinido
indicativo
infinitivo
masculino
modo
participio (perfecto)
pasiva
perfecto
plural
pluscuamperfecto
preposición
presente
pretérito anterior
pretérito imperfecto
pretérito perfecto
pronombre personal
régimen preposicional
singular
subjuntivo
sujeto
verbo
verbo auxiliar
verbo defectivo
verbo irregular
verbo reflexivo
verbo regular
vocal
voz pasiva

akcent
biernik
I tryb warunkowy
II tryb warunkowy
konjugacja
spółgłoska
celownik
dwugłoska, dyftong
(rodzaj) żeński
czas przyszły niedokonany
czas przyszły dokonany (złożony)
gerundium (imiesłów złożony)
gerundium (imiesłów prosty)
tryb rozkazujący
patrz pretérito imperfecto
czas przeszły prosty
tryb oznajmujący
bezokolicznik
(rodzaj) męski
tryb
imiesłów czasu przeszłego
patrz voz pasiva
patrz pretérito perfecto
liczba mnoga
czas zaprzeszyły
przyimek
czas teraźniejszy
czas zaprzeszyły II
czas przeszły dokonany prosty
czas przeszły złożony
zaimek osobowy
rekcja
liczba pojedyncza
tryb przypuszczający
podmiot
czasownik
czasownik posłkowy
czasownik ułomny
czasownik nieregularny
czasownik zwrotny
czasownik regularny
samogłoska
strona bierna

Co warto wiedzieć o odmianie czasowników hiszpańskich

Trzy grupy czasownika

Wszystkie czasowniki hiszpańskie podzielone są na trzy grupy (koniugacje) w zależności od ich końcówek:

- 1. koniugacja: czasowniki zakończone na **-ar**,
- 2. koniugacja: czasowniki zakończone na **-er**,
- 3. koniugacja: czasowniki zakończone na **-ir**.

Osobowe i nieosobowe formy czasownika

Czasownik ma formy osobowe i nieosobowe. Formy osobowe mogą być proste (np. *presente*, *futuro*) lub złożone (np. *pretérito perfecto*, *pluscuamperfecto*). Czasy złożone w języku hiszpańskim tworzy się zawsze z czasownikiem posiłkowym *haber*, np. *he amado*, *hemos corrido*. Formami nieosobowymi są: *infinitivo* (*amar*, *haber amado*), *gerundio* (*amando*, *habiendo amado*) i *participio* (*amado*).

Tryby i czasy

Czasownik ma trzy różne tryby: *indicativo*, *subjuntivo* i *imperativo* (patrz także terminy gramatyczne na str. 6). *Condicional*, wcześniej także uważany za tryb, jest dziś powszechnie uznawany za część trybu oznajmującego.

Tryb oznajmujący obejmuje następujące czasy:

- *presente*,
- *pretérito perfecto* (lub *pretérito compuesto*),
- *indefinido* (lub *perfecto simple*),
- *imperfecto* (*pretérito imperfecto*),
- *pluscuamperfecto* (*pretérito pluscuamperfecto*),
- *pretérito anterior*,
- *futuro imperfecto* (lub *futuro simple*),
- *futuro perfecto* (lub *futuro compuesto*),
- *condicional simple*,
- *condicional compuesto*.

Do trybu warunkowego (*subjuntivo*) należą następujące czasy:

- *presente*,
- *imperfecto*,
- *perfecto*,
- *pluscuamperfecto*,
- *futuro imperfecto* i *futuro perfecto*.

W książce tej zrezygnowano ze szczegółowej prezentacji dwóch ostatnich czasów, ponieważ obecnie prawie się ich nie używa.